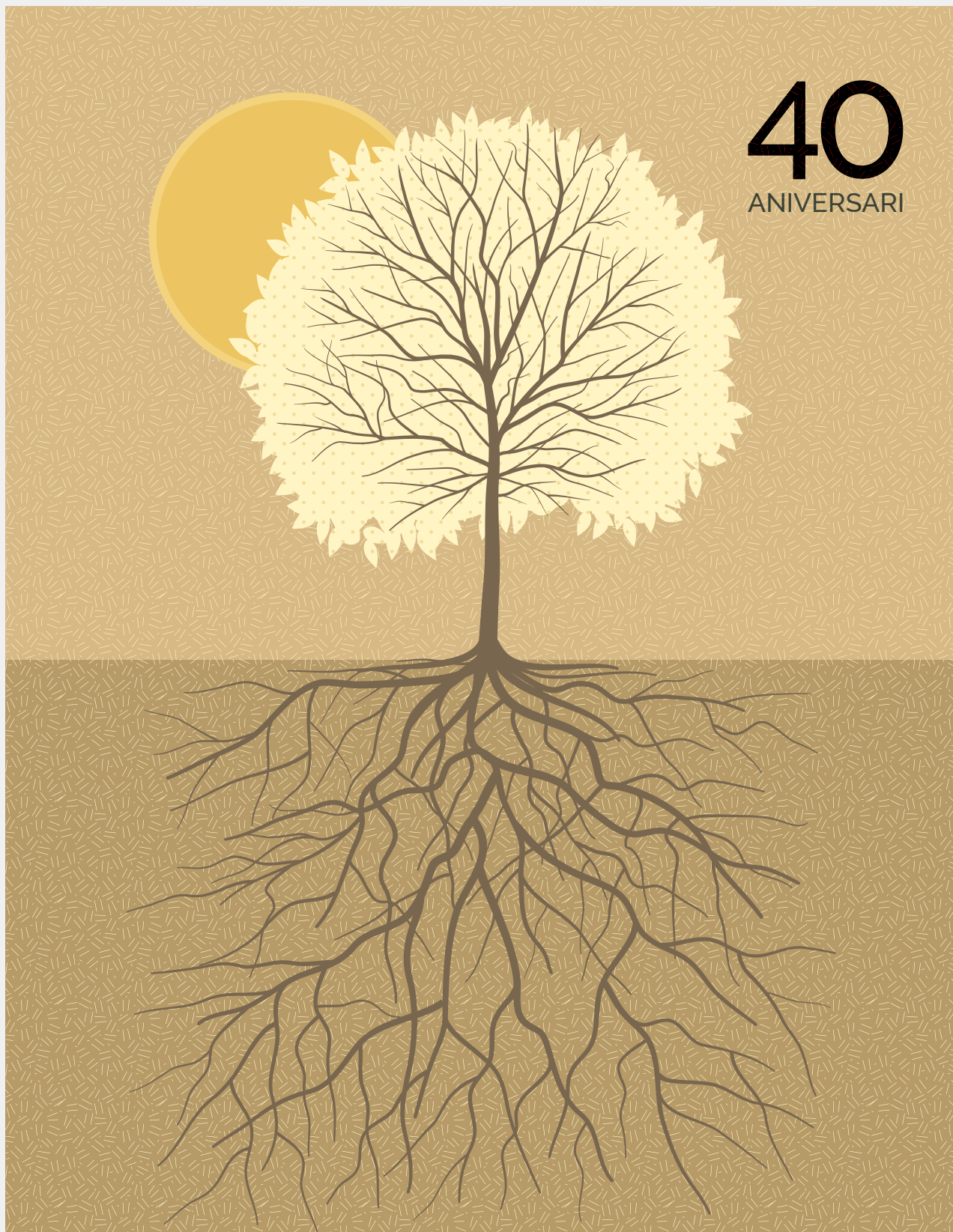

AGRO

REVISTA DE LES COOPERATIVES AGRÀRIES DE CATALUNYA

3> Editorial / 4> Des de dins / 7> Reportatge /
10> Opinió / 11> Notícies / 14> En Xifres /
15> Entrevista / 18> Projectes / 22> Territori /
24> La collita / 26> Ens inspira / 27> El cabàs /
28> Als fogons amb ... / 30> Retrat / 31> Maridatge

Federació de Cooperatives
Agràries de Catalunya

Novembre de 2023

Núm.

101

AGRO 101

La revista de les cooperatives agràries de Catalunya i l'AGROactivitat.
Novembre 2023

Portada: Diane Labombarbe

Tirada: 19.000 exemplars

Data de tancament: 14 novembre 2023

Edita:

Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya
Casa de l'Agricultura
Ulldecona, 33, 3r, 08038 Barcelona
932 260 369
agroactivitat@fcac.coop

Edició en línia:

www.cooperativesagràries.cat

Federació de Cooperatives
Agràries de Catalunya

Consell de redacció: Ramon Sarroca, Xavier Pié, Antoni Galceran, Ferran Sabater, Antonieta Gual, Emili Nebot, Enric Dalmau, Joan Josep Raventós, Jordi Casanova, Josep Lluís Escuer, Josep Pere Colat, Maria Casoliva, Ramon Armengol, Santi Vergé, Jordi Vives i Maria Corral

Direcció: Jordi Vives

Cap de redacció: Maria Corral

Redacció: Anna Perelló, David Casadevall, Domènec Vila, Esmeralda Pérez, Josep Lluís Bosque, Òscar Tolsà, Raquel Callol, Sònia Bolós i Teresa Masjuan

Fotografia i producció: Esmeralda Pérez

Màrqueting: Anna Perelló

Publicitat: Konexiona Marketing Services, SCCL
691 252 602 - 652 643 266

Maquetació: Mónica Villar Torres

Impressió: Walstead Iberia

Col·labora: Xarxa Verda

DL: B 10594-2015

Les vostres dades han estat incorporades als sistemes de tractament de FCAC en tant que subscriptor. Podreu exercir els drets d'accés, rectificació, limitació, supressió i oposició/revocació, dirigint-vos a c. Ulldecona, 33, 3r. 08038 Barcelona o bé a rgpd@fcac.coop. Podeu presentar també reclamació davant l'Autoritat de Control.

Amb el suport de:

Generalitat
de Catalunya

La revista *Agro* no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors i col·laboradores en els articles.

Troba'ns a les xarxes socials!

T'ANIMEM A SUMAR-TE A LA NOSTRA COMUNITAT
DIGITAL I A DIFONDRE ELS VALORS DEL
COOPERATIVISME AGROALIMENTARI CATALÀ.

coopagrariescat

Cooperatives
agràries

EDITORIAL
RAMON SARROCA
President FCAC

40 anys i nous reptes

Acabem l'any amb sentiment agredolç. Hem celebrat el 40è aniversari de la Federació amb actes molt emotius, com l'Assemblea General, i amb la il·lusió i l'orgull de rebre la Creu de Sant Jordi del Govern de la Generalitat per la defensa del cooperativisme agrari durant aquestes quatre dècades.

Però enguany també estem patint una de les pitjors sequeres de la història que, amb diferents graus, ha afectat totes les comarques i sectors: al secà, per l'escassetat de pluges i als terrenys de regadiu a causa de la falta d'aigua als embassaments.

Tot plegat ha complicat l'aplicació de la nova PAC i el sistema d'eco-règims. La FCAC estem treballant per aconseguir un millor encaix amb la realitat dels nostres conreus i que els socis i sòcies de les cooperatives puguin acollir-s'hi.

Al 2024, li demanaríem que la climatologia ens faciliti dur a terme les nostres produccions amb una situació més normalitzada.

També, i d'acord amb el Pla Estratègic aprovat a l'Assemblea General, volem impulsar el cooperativisme amb projectes innovadors: des de l'aposta per l'energia de proximitat i les comunitats energètiques rurals a la construcció de plantes de biogàs, el compromís de les seccions de crèdit amb la seguretat, el relleu generacional i la presència de dones en els llocs de decisió.

Us encoratgem a acompanyar-nos i implicar-vos en aquests nous reptes perquè, entre tots, els puguem materialitzar.

En nom de consell rector, per un millor any!

SUMARI

3> EDITORIAL. 40 anys i nous reptes / **4> DES DE DINS.** Conveni amb Som Energia. Creu de Sant Jordi / **7> REPORTATGE.** Celebració del 40è aniversari a l'Assemblea General de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya / **10> OPINIÓ.** El preu de l'oli / **11> NOTÍCIES.** La sequera amenaça els cellers cooperatius. L'encariment dels farratges. Impacte preliminar de la nova PAC / **14> EN XIFRES.** El pes del cooperativisme agroalimentari / **15> ENTREVISTA.** Joan Gòdia, director general d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia / **18> PROJECTES.** Biogàs, oportunitats i nous ajuts. Els ODS a les cooperatives oleícoles. Certificació ISO per a la plataforma informàtica ASC / **22> TERRITORI.** El Priorat a la tardor / **24> LA COLLITA.** Fundació Domenys. Premis Vinari. Cooperativa La Granadella. Cooperatives fruïteres. Cooperativa Camp d'Alcarràs. Cooperativa de Cabacés. / **26> ENS INSPIRA.** Biosansa CatSud / **27> EL CABÀS** de recomanacions / **28> ENTRE FOGONS AMB** CuinaCinc / **30> RETRAT.** Lluís Gelis / **31> MARIDATGE.** Lily Brick i la pagesia

Conveni amb Som Energia

Conveni inèdit d'intercooperació per avançar conjuntament en una transició energètica justa i equilibrada amb el territori

La Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya i la cooperativa energètica Som Energia han signat un conveni de cooperació històric, que relacionarà més de 180 cooperatives agràries amb la cooperativa de generació i consum d'energia verda, que ja suma unes 83.000 persones i entitats sòcies.

Es tracta d'un conveni inèdit i amb gran potencial perquè permetrà fer un intercanvi de serveis i coneixements per avançar conjuntament en una transició energètica justa i equilibrada amb el territori.

Fruit d'aquest acord, les cooperatives agràries constituïdes en comunitats d'energia renovable per poder generar la seva pròpia energia i cobrir l'activitat de la pròpia cooperativa i part de la demanda energètica dels seus socis gaudiran de determinats serveis. Alguns avantatges són l'assessorament en autoconsums col·lectius i comunitats energètiques, compra d'energia elèctrica, representació al mercat i lloguer de cobertes o terrenys per instal·lar projectes renovables de petita o mitjana dimensió i respectuosos amb el territori.

A més, aquest conveni de col·laboració permetrà que Som Energia s'aprovisioni amb energia verda i generada de forma cooperativa, que provindrà d'instal·lacions pròpies i de les cooperatives agràries.

Les primeres passes de la col·laboració entre Som Energia i la FCAC se centraran en dos projectes pilot impulsats per Covides i la Cooperativa Agrícola Falset Marçà.

Covides

La FCAC, distingida amb la Creu de Sant Jordi

La FCAC va rebre la Placa a l'Agricultura al 2003 i uns anys després, la Placa al treball President Macià en la categoria de responsabilitat social empresarial.

El Govern ha distingit la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya amb la Creu de Sant Jordi. Aquest és un dels màxims reconeixements que atorga la Generalitat de Catalunya a les persones o entitats que, pels seus mèrits, hagin prestat serveis destacats en la defensa de la identitat catalana o en el pla cívic i cultural.

Coincidint amb el 40è aniversari, la FCAC ha rebut aquest guardó per la tasca que impulsa en benefici de la pagesia, el cooperativisme agrari i el món rural, i perquè ho fa des de principis i valors que contribueixen a un creixement econòmic responsable, sostenible i integrador.

El lliurament de la Creu de Sant Jordi va tenir lloc al Teatre Joventut de l'Hospitalet,

tot just a continuació de la recepció que el president Pere Aragonès va oferir al Palau de la Generalitat. Una nodrida representació del consell rector i de l'equip tècnic de la FCAC hi va assistir.

Ramon Sarroca, president de la FCAC, subratlla que "és un honor la concessió de la Creu de Sant Jordi a la nostra entitat i vull donar les gràcies per les cartes de suport que vam rebre, moltes acompanyades de missatges d'esperonament i d'agraïment a la feina feta. Vam comptar amb més de 120 adhesions, tant a nivell català com estatal, i això ja va ser un primer reconeixement per a les persones de la Federació i per a les cooperatives sòcies que han fet créixer el projecte durant els últims 40 anys".

Ara amb 3 anys de garantia*.

NOVA eCITAN 100% ELÈCTRICA.

Energia gegant. Compacta per fora, pura energia per dins. Disponible en la versió Tourer i Furgó i en dues longituds. Perfecta per a les zones urbanes.

*Limitat a 300.000 km en 36 mesos per a matriculacions N1. Més informació a mercedes-benz.es/vans

Nayper Motor

Concessionari Mercedes-Benz
Ctra. N-II, Km. 458,5. 25194 LLEIDA. Tel.: 973 280 220. www.mercedes-benz-nayper.es

**Anuncia't a la publicació de referència
de les cooperatives agràries de Catalunya**

AGRO

revista en paper

Bonificació per insercions
19.000 exemplars

butlletí electrònic

Bàner o enviament personalitzat
2.000 destinataris

web

Bàner pàgina inici
15.370 visitants

Contacta amb nosaltres

Konexiona Marketing Services, SCCL · info@konexiona.com · 691 252 602 - 652 643 266

Celebrem l'aniversari fent pinya

FCAC

Amb els sentiments a flor de pell, uns **300 cooperativistes** d'arreu del territori van protagonitzar, a **Món Sant Benet**, un **acte emotiu** i presidit per l'aleshores consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural Teresa Jordà.

La Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya ha celebrat el 40è aniversari de la seva fundació, l'any 1983, al Monestir Sant Benet de Bages.

La jornada es va iniciar amb l'Assemblea General Ordinària, en el marc de la qual les cooperatives sòcies van aprovar el Pla Estratègic 2023-2027 i el Codi Ètic de la FCAC. Aquests documents defineixen els eixos de treball prioritaris per als propers anys i els principis i valors que els han d'orientar.

També es va aprovar una modificació dels Estatuts Socials i del Reglament de Règim Intern, així com els resultats de l'exercici anterior explicitats a la Memòria Social i els Comptes Anuals, i la proposta de Pla d'Actuació i Pressupost per a l'any en curs.

A més, es va presentar l'edició 2023 del Dashboard i de l'Anuari Socioeconòmic del Cooperativisme Agrari de Catalunya, que recullen i analitzen les principals magnituds del sector.

Avançar plegats

Ramon Sarroca, president de la FCAC, va iniciar l'acte de celebració fent èmfasi en què, "sense les cooperatives, el món rural seria un altre, amb un grau molt més elevat d'abandonament sobretot quan els vents no bufen a favor".

Sarroca es va mostrar especialment crític amb la Política Agrària Comunitària, afirmant que "amb la incertesa que patim al camp, se'ns fa difícil veure que la PAC aposti per l'alimentació, per la producció i per la nostra supervivència", i va tendir ponts oferint "col·laboració i complicitat de les cooperatives vers les Administracions per tal de canviar la tendència i avançar plegats".

Reconeixement als presidents

Sota el lema "Som terra. Som força. Som cooperativa", el sector va homenatjar les persones que, al llarg d'aquestes quatre dècades, han precedit a Ramon Sarroca a la presidència de la Federació.

Antoni Casanovas, president entre 1983 i 1990, va recordar anècdotes i dificultats durant el procés de constitució, fent referència a la ferma implicació de la FCAC en la creació de la Confederació estatal de cooperatives agràries en tant que entitat necessària per aconseguir reconeixement a nivell europeu.

Xavier Tubert va prendre el relleu d'Antoni Casanovas al 1990 i va presidir l'entitat fins a 2008. En aquesta etapa, es va apostar per l'expansió de la Federació articulant un equip de treball multidisciplinar i amb una nova estratègia de comunicació que facilités una major influència en l'àmbit polític i social.

Les cooperatives agràries van tenir protagonisme en el bodegó dissenyat per a l'ocasió i també durant l'aperitiu i el dinar, quan es van poder tastar vins i olis de totes les denominacions d'origen catalanes amb presència del sector.

Finalment, Josep Pere Colat va destacar la importància dels consells rectors i, especialment, de tots els socis i sòcies de les cooperatives.

Homenatge a les cooperatives sòcies

Una mà treballada de pagès que representa la vida i l'ofici de la pagesia és la protagonista de la litografia creada per l'artista lleidatana Lily Brick per homenajar totes les cooperatives sòcies en el 40è aniversari de la Federació.

La mà d'un pagès de 60 anys simbolitza tant l'eina com una escultura al sacrifici i el treball. L'obra al·ludeix a la terra humida i seca, i està feta amb sanguina i detalls daurats.

Lily Brick ha destacat el seu respecte i admiració per la pagesia.

Homes i dones valentes

Per tancar l'acte i de forma especialment emotiva, l'exconsellera Teresa Jordà va felicitar la "immensa família" de la Federació recordant totes les persones que l'han fet possible, aquells que han coincidit en el camí i els que malauradament ja no hi són.

Teresa Jordà va explicitar que "la Federació és la suma d'històries de les cooperatives i les cooperatives són la història de cadascun dels seus

socis i sòcies, que fan territori i que fan productes, i aquí hi ha la bonança del sector malgrat tots els reptes i desafiaments".

L'exconsellera va tancar l'acte fent una crida a "la consciència col·lectiva de país respecte al territori", emfatitzant que "les cooperatives sempre hi sou, al peu del canó, cuidant als que cuiden la terra, perquè la cooperativa és la casa que acompanya i arrela la gent al territori" i agraint haver conegut tots aquests "homes i dones valentes".

Els assistents també van rebre la felicitació del president de Cooperatives Agroalimentàries d'Espanya (CAE), Àngel Villafranca, i de l'actual president de Cajamar i antic director general de CAE, Eduardo Baamonde, que es van desplaçar fins a Món Sant Benet.

Extracte del discurs d'Antoni Casanovas, primer president de la FCAC

El juliol de 1981, des de la Generalitat, se'n va convocar a un grup de 30 cooperatives a una reunió per parlar d'un òrgan de representació i defensa dels interessos propis per mitjà de la constitució del que seria la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, jo en aquells temps era president de Covides i per tant, hi vaig assistir.

Va ser complicat, doncs ens hi vàrem posar sense tenir un referent. A les tremendes reunions a l'Hotel Bellaterra, amb juristes per preparar un esborrany d'estatuts, vàrem treballar més de cent cooperatives.

En data del 18 de maig de 1982 se celebrà, a Vilafranca del Penedès, l'Assemblea Constituent que va aprovar els Estatuts i va elegir els delegats de les comarques catalanes i els representants de les catorze branques que formen el Consell Rector.

L'esperat òrgan ja era una realitat. Des de llavors, el cooperativisme del camp català compta amb una Federació que té la representació de les Cooperatives Agràries de Catalunya i, per tant, pot actuar com a interlocutor qualificat davant l'administració i donar serveis.

La Federació no va ser creada per absorbir, sinó per servir. No per restar, sinó per sumar. Segurament ho devíem fer bé... ja que després de 40 anys encara funciona perfectament.

El preu de l'oli

Les cooperatives agràries elaborem el 72% del total d'oli d'oliva de Catalunya i, essencialment, comercialitzem oli verge extra.

Aquest és un producte amb moltes virtuts però, massa vegades, fins i tot des del mateix sector, no li hem sabut donar el valor que li correspon en l'àmbit gastronòmic, d'expressió d'un territori, tradició, garantia de qualitat i d'origen; a més dels beneficis per a la nostra salut.

Arran de la sequera dels darrers anys, ens trobem que la collita, per segon any consecutiu, tornarà a ser inferior a la mitjana de 32.000 tones i se situarà en unes 20.000 tones.

La situació no és la mateixa a tot el territori i en algunes zones sí que hi haurà un increment de collita, però el cert és que no hi ha precedents de dues campanyes consecutives de baixa producció en el conjunt de Catalunya.

Aquesta sensació d'escassetat és la que s'està traslladant al mercat i provoca una evolució a l'alça del preu en origen de l'oli.

El sector productor no ens enriqueix

Ara bé, aquest increment de preus no està suposant, ni molt menys, un benefici real per al sector perquè, si no disposem de producció, no podem obtenir benefici.

L'augment dels costos i el davallada de la producció no es veuen, ni de lluny, compensats per la pujada de preu de l'oli perquè les cooperatives no hem traslladat al consumidor l'encariment que patim en la producció d'olives, l'elaboració i l'envasat.

Ajuts de *minimis*

Davant d'aquesta crisi i des de començaments d'any, quan ja prevèiem que la campanya seria

complicada, la FCAC vam sol·licitar a la Conselleria d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural l'aprovació d'un ajut a les cooperatives que es quedarien sense producció en un context d'increment de costos.

La FCAC aconseguí un ajut de minimis per a un sector que no s'enriqueix amb l'increment del preu de l'oli, perquè pateix una disminució de la producció i l'increment dels costos d'elaboració

Fins al juliol, vam estar treballant en el disseny d'una proposta d'ajut en base a les pèrdues de les cooperatives. Finalment hem aconseguit que la nostra demanda es tradueixi en els ajuts de *minimis* per a cooperatives afectades per la sequera de la campanya 2022/23 que el Govern publicarà properament.

Un preu just i equitatiu

Més enllà d'aquesta mesura, la FCAC entenem que caldria evitar tornar a preus per sota dels 3 euros, utilitzant l'oli d'oliva com a producte reclam per part de la distribució. La situació òptima seria un mercat estable, evitant la volatilitat però amb marges suficients perquè els agricultors i les cooperatives puguem guanyar-nos la vida de manera digna.

Estem convençuts que seria un greu error -i insostenible per al sector productor- tornar a veure l'oli verge extra per sota dels 3 euros/litre i amb un diferencial de preus realment escàs entre les categories verge extra, verge i llampant.

La sequera amenaça els cellers cooperatius

La manca de pluges a Catalunya des de final de l'any 2020 està malmetent la vinya, que és un conreu de secà, a moltes parts del territori. Es preveu que la producció dels cellers cooperatius disminuirà un 50% en relació amb una campanya de plena producció.

La davallada de la producció serà especialment greu a zones del Penedès i el Baix Camp, on es perdria el 80% de la collita i podrien arribar a morir ceps. A l'Empordà i la Terra Alta, la incidència serà menor.

Joan Josep Raventós

Les cooperatives, com ja va succeir la campanya passada, registrarien un descens de la producció superior a la mitjana de Catalunya, degut a una major presència de cooperatives a la zona més afectada, segons les dades del Registre vitivinícola de Catalunya. Això és preocupant per la seva incidència en el cost d'elaboració del vi que, en gran mesura, depèn de la producció.

Segons l'informe de l'INCAVI sobre l'elaboració del vi, la campanya passada els costos se situaven en 0,17 euros per litre mentre que, enguany, aquest cost es veuria incrementat en més d'un 30%, superant els 20 cèntims per litre en la major part de casos.

A causa de la sequera, es perdria el 80% de la collita de raïm i podrien arribar a morir ceps a zones del Penedès i el Baix Camp, mentre en altres punts de Catalunya l'afectació és menor o inexistent

La Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya ha sol·licitat ajuts destinats a compensar les pèrdues de les cooperatives que comercialitzen vi i estan ubicades a les comarques més afectades per la sequera. L'objectiu és garantir la continuïtat dels cellers front la caiguda de la producció i de la facturació, tenint en compte que les cooperatives segueixen obligades a fer front a despeses fixes.

Joan Josep Raventós, responsable de vi de la FCAC, demana suport per paliar els efectes de la manca de producte a les cooperatives i argumenta que "ens trobem en una campanya molt difícil, amb una davallada històrica de la producció i la possibilitat de conseqüències nefastes com l'abandonament de terres o falta de viabilitat de les nostres empreses. Cal que l'Administració estableixi ajuts directes i mesures de caire fiscal i laboral que permetin la sostenibilitat del teixit cooperatiu".

Finalment, cal tenir present que un problema afegit a l'increment de costos i la manca de producte seria el risc que moltes empreses no puguin atendre els seus clients i perdin mercats que han costat molt de conquerir.

L'encariment dels farratges per la sequera

L'escassetat, a causa de la sequera, comporta que el preu de compra del farratge s'hagi duplicat els últims mesos. Davant d'aquest encariment per a la ramaderia, la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya insisteix en la importància cabdal del farratge i de la palla per al boví de carn, especialment tenint en compte que el sector no disposa de productes alternatius per alimentar el bestiar.

Malgrat les pluges registrades a partir del mes de maig, ja no es va poder recuperar producció de cereal de secà d'aquesta campanya, una situació greu que se suma al tall del corredor d'abastament de cereal ucraïnès. El resultat és més incertesa i l'empitjorament de la situació d'un sector per al qual l'alimentació suposa un 60% dels costos totals.

La FCAC, juntament amb altres organitzacions agràries com Asoprovac i Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya, van posar de manifest al conseller d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DACC), David Mascort, que els ramaders viuen amb molta

preocupació el futur dels seus animals i la viabilitat de les explotacions. No en va, els farratges són essencials per al correcte equilibri nutritiu i sanitari del bestiar alhora que garanteixen condicions òptimes de benestar.

En resposta la demanda, el Ministeri d'Agricultura va aprovar un paquet d'ajuts directes que, entre d'altres mesures, contemplaven un import de 157 euros per vaca alletant. Es tracta d'una mesura que va oxigenar el sector però insuficient. Per aquest motiu, el DACC va establir un ajut complementari de 60 euros per vaca alletant, del qual en va quedar exclòs el boví d'engreix.

Les cooperatives ramaderes reclamen que el boví d'engreix s'inclouï en aquesta mesura de suport i insisteixen en l'estreta relació entre el vedell d'engreix i la vaca alletant. En aquest sentit, els últims mesos s'està observant una disminució del 40% d'entrades de vedells a les granges d'engreix. Aquest fet pot trencar l'equilibri del cicle productiu del boví i caldrien anys per tornar a una normalitat que, en el pitjor dels casos, seria irrecuperable.

Altres mesures que s'han proposat són ajuts al transport que facin viable econòmicament la importació de palla des d'origens més allunyats i incidir en l'aturada, encara que sigui transitòria, de l'ús de palla per a usos energètics.

La FCAC reclama que les mesures de suport incloguin tot el boví d'engreix, tant d'explotacions extensives com semiextensives i no extensives, així com els engreixats a la mateixa explotació i els provinents d'altres

Els nous eco-règims de la PAC han fracassat a Catalunya?

Aquest és el primer any d'aplicació de la Política Agrària Comunitària (PAC) 2023-2027.

La reforma ha implicat canvis en els ajuts directes mitjançant la introducció de nous règims. La novetat més rellevant ha estat la creació dels eco-règims, que remuneren les explotacions que duen a terme pràctiques agrícoles o ramaderes beneficioses per al medi ambient mitjançant compromisos anuals voluntaris.

Per avaluar l'impacte preliminar en el sector, la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya ha dut a terme un estudi en profunditat a partir de les dades del Fons Estatal de Garantia Agrària (FEGA), depenent del Ministeri d'Agricultura. L'informe fa atenció al nivell d'acollida dels eco-règims a Catalunya segons els diferents sectors productius i es complementa amb una comparativa vers la resta de l'Estat espanyol.

Els resultats de l'estudi de la FCAC apunten que els eco-règims han tingut una acollida majoritària, amb un 74,7% del conjunt de la superfície declarada. No obstant això, la taxa és clarament inferior a la de l'Estat espanyol (86% de la superfície) i molt més baixa que a l'Aragó (91,2%).

Aquestes dades de Catalunya implicarien que unes 241.000 hectàrees no s'han acollit a cap eco-règim, xifra que resulta preocupant. A nivell econòmic, aquesta menor acollida es traduiria en què s'han deixat d'ingressar 10,6 milions d'euros, dels quals 8,3 milions correspondrien a cultius llenyosos de secà i la resta, a llenyosos en regadiu o pastures.

Valoració per sectors productius

La resposta ha estat molt diferent segons si es tracta de l'arròs -on s'hi ha acollit la major part de la superfície- o dels cultius llenyosos en secà -per als quals els requisits són difícils de complir.

En l'arròs, gairebé tota la superfície (98,9%) s'hi ha acollit a Catalunya. Aquesta xifra posa de manifest un bon encaix entre el component mediambiental d'aquest cultiu i el disseny de l'eco-règim.

FCAC

A l'eco-règim de biodiversitat, que afecta tant a terres de cultiu com cultius llenyosos, l'acollida ha estat molt minoritària: 7,1% en el cas del secà i 1,4% al regadiu. Es tracta de xifres molt inferiors al 23,6% i 8,6%, respectivament, a nivell espanyol.

Ara bé, de tots els eco-règims, on l'acollida ha estat clarament inferior és a cobertes -inertes o vegetals- en llenyosos. Només la meitat de la superfície (51,9%) l'ha arribat a sol·licitar a Catalunya. Es tracta d'un percentatge molt similar al d'Aragó (50,5%) i lleugerament menor al conjunt d'Espanya (56,0%).

Si s'analitzen aquestes dades diferenciant tipologies d'explotació, en secà l'acollida és minoritària (només un 29,7% de la superfície) i és molt menor a la xifra per al conjunt d'Espanya (51,8%) i similar a l'Aragó (31,9%). Aquest percentatge afecta fonamentalment als cultius de secà de vinya, olivera i fruita seca.

La FCAC elabora un estudi en profunditat sobre l'impacte preliminar de la PAC a Catalunya i Espanya

Pel que fa a les pastures, la taxa d'acollida a Catalunya sí que és rellevant (86,4%), encara que sis punts inferior al conjunt d'Espanya (92,3%). La causa podria ser que, a Catalunya, les pastures humides representen el 90,6% mentre al conjunt d'Espanya aquestes només són el 35,1 % del total.

Arran de les conclusions de l'informe, la FCAC reclama al Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural que, més enllà d'actuar com a gestor dels ajuts, s'impliqui en el debat perquè els eco-règims s'acabin d'ajustar a les necessitats dels diferents sectors de Catalunya.

EL PES DE LES COOPERATIVES AGROALIMENTÀRIES

Anuari Socioeconòmic del Cooperativisme Agrari de Catalunya 2023
elaborat per la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya

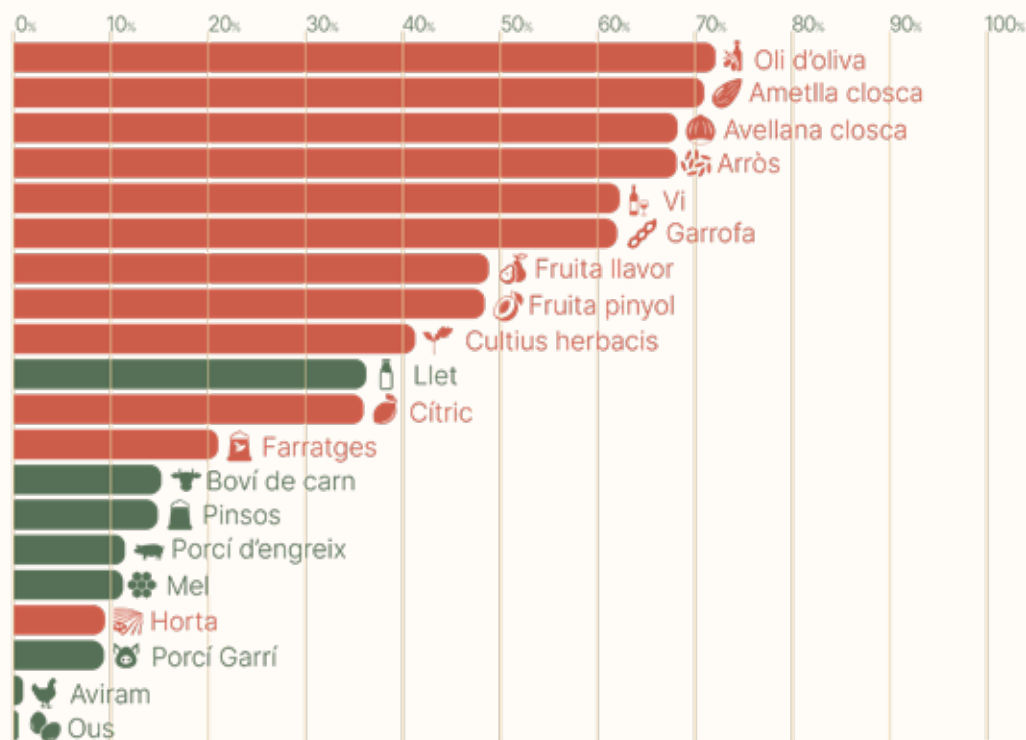
Les cooperatives generen més d'1 de cada 3 euros del sector agrari, tenint en compte que el pes del cooperativisme sobre la Producció Final Agrària de Catalunya se situa en un 36%.

Aquest percentatge augmenta fins al 49% (la meitat del total català) si es contempla només la branca agrícola. En l'àmbit ramader és del 28%, amb tendència a l'alça.

En concret, el cooperativisme aglutina la major part

de la producció sobre el conjunt català a sectors com l'oli d'oliva (els molins cooperatius concentren el 72%), la fruita seca (71% d'ametlla i 68% d'avellana closca) i l'arròs (un 68% del total català)

També té una presència rellevant en els sectors del vi (62%), garrofa (62%), fruita (49%), cultius herbacis (42%), llet (37%), cítrics (36%) i farratges (21%). El boví de carn i els pinsos tenen una participació del 15%, el porcí i la mel de l'11% i l'horta del 9%.

Joan Gòdia, és director general d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya

Soc fill de ramaders i enginyer agrònom.

Vaig començar la trajectòria a Agrosseguro i posteriorment em vaig incorporar a l'Administració Pública, on he treballat a tots els estrats: des de la gestió d'expedients a la docència i direcció de l'Escola Agrària de Vallfogona de Balaguer, la direcció dels Serveis Territorials de Lleida, la coordinació de les Oficines Comarcals, les subdireccions generals d'Indústries i d'Agricultura, i l'actual direcció general d'Em-

preses Agroalimentàries.

A nivell internacional, he estat membre del consell d'administració de l'Associació Europea dels Productors en l'àmbit de les Denominacions d'Origen (AREPO) i actualment a l'Associació Europea de Productors Hortofructícoles (ARFLH).

També he treballat en els àmbits de seguretat alimentària, models productius de qualitat i els consells d'administració de Mercolleida i Regadiu Segarra-Garrigues.

El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural està acabant de perfilar el projecte IMPULS.COOP, que preveu aprovar abans de final l'any. Quins són els objectius d'aquesta nova línia de treball?

L'objecte d'aquests ajuts és la transformació del cooperativisme agroalimentari català mitjançant el foment de la sostenibilitat ambiental, social i econòmica, la digitalització i la promoció dels productes agroalimentaris mitjançant la millora de la competitivitat i l'estímul de la intercooperació.

L'ordre es va iniciar aprofitant que, amb data 31 de desembre de 2022, va caducar el reglament europeu d'ajuts i es va obrir una oportunitat per recollir un nou impuls i foment de la competitivitat enfocada a les cooperatives.

Es vol assolir l'increment de la dimensió del teixit cooperatiu per tal de millorar la competitivitat i que els nostres pagesos/es es puguin guanyar la vida, per això incentivem les fusions, les intercooperacions i creació de noves empreses que tinguin més del 50% de capital cooperatiu.

Un cop haguem guanyat la dimensió de les estructures empresarials, passem a abordar nous reptes que estan del tot alineats amb les polítiques agràries europees.

La transformació del cooperativisme agroalimentari en base al foment de la intercooperació, la competitivitat i la sostenibilitat, s'articularà a l'entorn de reptes concrets?

Sí. És del tot necessari. Totes les polítiques europees treballen per reptes, a tots els àmbits i matèries, industrials, socials, sanitaris, i per suposat l'agroalimentari també. D'aquí que el projecte **IMPULS.COOP** també

IMPULS.COOP té l'objectiu de transformar el cooperativisme agroalimentari fomentant la competitivitat i la sostenibilitat ambiental, social i econòmica

FCAC

En l'àmbit de la intercooperació, com valoreu els projectes que s'estan duent a terme actualment de la mà de les cooperatives?

La intercooperació és la clau de l'èxit i del futur del cooperativisme català. Enguany hem celebrat els 20 anys del foment de la competitivitat en el món cooperatiu amb un seguit d'actuacions que han posat en valor els projectes exitosos que han tingut lloc durant aquestes dues dècades. El més destacable d'aquest temps ha estat la consolidació de la intercooperació. I també el fet que molts projectes van més enllà de la producció tradicional d'aliments i valoritzen subproductes agraris, mitjançant al bioeconomia circular.

També estem impulsant a través dels processos d'intercooperació, sobretot de l'oli i el vi, la presència del cooperativisme en la cadena del valor agroalimentària, tot apropant els aliments que produïm al consumidor final. Aquest fet afegeix més valor als productes i fa que els consumidors en siguin també més coneixedors i conscients.

s'hagi dissenyat per tal de ser articulats i impulsats per reptes, que en aquest cas són els següents:

- Sostenibilitat ambiental, social i econòmica
- Transformació digital
- Promoció i comercialització de productes agroalimentaris
- Impuls del teixit cooperatiu (relleu generacional a la cooperativa)

Cal que el món agroalimentari, i en concret les cooperatives, esdevinguin motors de transformació de l'activitat productiva del país

El repte de fer créixer la base productiva de les cooperatives s'està manifestant com a estratègic. Quines solucions s'hi podrien aportar des d'aquest pla pilot?

L'impuls del teixit cooperatiu és la base. Si les nostres cooperatives perden el capital humà i el seu talent, no haurà servit de res tot el que hem fet tots aquests anys.

Per això, durant aquests mesos hem treballat estretament amb la FCAC i amb les cooperatives fins que hem arribat al model d'**IMPULS.COOP**

Dins de l'**IMPULS.COOP** trobem l'impuls del teixit cooperatiu, que es tracta de situar un dinamitzador a la cooperativa que permeti captar nous socis i permeti fer la cessió dels antics mitjançant uns incentius econòmics.

Mentrestant, els canvis en els mercats locals i internacionals estan modificant substancialment tota la cadena de valor. Com s'hi haurien d'adaptar les cooperatives?

És una realitat a la qual les cooperatives ja s'estan adaptant, aquesta transformació ja és present. Tenim casos concrets i casos d'èxit en els quals s'han valoritzat subproductes com, per exemple, la transformació de la sansa en biocomestible per a calderes. Però tot ha

passat per processos de canviar les estructures de producció, processos de fusió o Intercooperació. En definitiva processos d'adaptació a les necessitats del mercat.

Tots els processos d'adaptació tenen lloc per exigències externes, et demanen canvis interns, i aquests canvis han d'anar acompanyats de l'administració perquè en la majoria dels casos impliquen sacrificis i renunciïes, i això s'anomena resiliència.

Som molt conscients que, perquè Catalunya respongui als reptes que tenim, caldrà que, el conjunt del món agroalimentari, i de manera específica les cooperatives agràries, esdevinguin motors de la transformació de l'activitat productiva del país fent front als reptes socials i tecnològics que tenim.

Quines mesures s'hauran de prendre i com hi pot donar suport el Departament?

L'**IMPULS.COOP** treballa per assolir 4 reptes: la sostenibilitat ambiental, social i econòmica; la transformació digital; la promoció i comercialització de productes agroalimentaris, i l'impuls del teixit cooperatiu

Ho fa de forma integral posant la sostenibilitat econòmica, social i ambiental i la transformació digital

en el centre, essent els dos reptes obligatoris alhora d'accedir als ajuts. També les persones mitjançant l'impuls del teixit cooperatiu en la base de tot el sistema sobre el qual pivota i s'articula el model cooperatiu, perquè sense relleu generacional a les cooperatives no hi ha un teixit cooperatiu sòlid i robust sobre el qual construir un desenvolupament econòmic territorial.

Finalment, com valoraríeu la interlocució amb la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya durant el procés de definició del projecte IMPULS.COOP?

Ha estat un procés molt enriquidor que ens ha permès créixer, evolucionar i construir de forma conjunta un nou model innovador i pensem que prou disruptiu. A més, ho hem construït de forma compartida per tal de cocrear els nous ajuts per a la transformació del cooperativisme agroalimentari i el foment de la competitivitat i la sostenibilitat ambiental, social i econòmica, **IMPULS.COOP**

Pensem que només des de una visió compartida podem construir el futur que volem, si ens impliquem tots en la seva cocreació. I també, a partir d'ara, en la seva implantació.

OPORTUNITATS I NOUS AJUTS PER A PROJECTES DE BIOGÀS

FCAC

FCAC

El Govern aprova el Pla del biogàs 2023-2030, que s'emmarca en un programa estatal i es finançarà amb fons Next Generation de la Unió Europea. La FCAC hi està treballant per impulsar projectes a les cooperatives sòcies.

L Des de fa un parell de dècades, la reducció en les reserves de petroli anuncia dificultats futures a escala mundial i el consegüent augment en els preus de l'energia industrial i domèstica, junt amb l'encariment del transport.

A més, a nivell europeu, es pateixen les conseqüències del conflicte d'Ucraïna que augmenta la necessitat de generar energia per a ús propi tenint en compte que, l'any 2021, gairebé el 40% del gas que es va importar a Europa procedia de Rússia.

Per això, la Unió Europea està impulsant normatives per a la producció i l'ús d'energies renovables més sostenibles, i també la bioeconomia com a sistema d'aprofitament de tots els subproductes derivats dels processos productius del sector agroalimentari.

La necessitat de tendir a una sobirania energètica facilita l'aprovació de noves lleis a nivell espanyol i català que afavoreixin la implantació d'energia de proximitat, ja sigui fotovoltaica o derivada de l'aprofitament dels subproductes agroalimentaris.

Les comunitats energètiques rurals o la construcció de plantes de biogàs són iniciatives que comporten un benefici no només per al sector agroalimentari sinó per a tota la comunitat rural, i contrasten amb iniciatives com la implantació de grans parcs d'energia fotovoltaica a zones potencialment productives

Fons Next Generation

En l'àmbit espanyol, el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic ha resolt recentment la primera convocatòria d'ajuts per a projectes de plantes de producció de biogàs i el seu aprofitament per ús tèrmic i elèctric.

Les propostes millor valorades rebran incentius amb un valor aproximat de 77 milions d'euros provinents del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència que es finança amb fons Next Generation de la Unió Europea. El programa, que serà gestionat per l'Institut per a la Diversificació i Estalvi de l'Energia (IDAE) i comptarà amb una inversió global de 480 milions d'euros, pretén instal·lar una potència propera als 200 MW a tot el territori.

El Govern destinarà 80 milions d'euros per a plantes de biogàs en els propers tres anys i les cooperatives en poden ser beneficiàries

Dels 81 projectes que ja estan confirmats, un total de 27 s'emplaçaran a Catalunya, que esdevé el territori amb un major nombre d'iniciatives aprovades. A continuació, les comunitats d'Aragó i Andalusia, amb 11 i 9 projectes, respectivament.

Donades les característiques de la producció del biogàs, aquesta convocatòria prioritza els projectes

innovadors que tenen un vincle directe amb el sector primari i estan ubicats a zones de transició justa, que són aquells territoris on es considera que el procés cap a una economia verda i baixa en carboni podria comportar reptes socioeconòmics greus.

Pla del biogàs de Catalunya 2023-2030

En aquest context, el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DAC) ha plantejat el Pla del biogàs de Catalunya 2023-2030, que es troba en procés d'aprovació final i neix amb l'objectiu d'impulsar la producció d'aquesta energia verda alhora que es redueix l'emissió de gasos d'efecte hivernacle.

Les línies d'ajuts que es preveuen dins del pla del biogàs preveuen arribar a generar 1,1 TWh/any de biogàs a Catalunya l'any 2030. També s'habilitaran les mesures normatives, econòmiques i socials per incrementar el parc d'instal·lacions existents.

Un dels punts clau de l'estratègia és valoritzar les dejeccions ramaderes i els residus orgànics per obtenir biofertilitzants i biogàs, que s'aprofitaria per generar calor, electricitat o biometà. La previsió és multiplicar anualment per deu els residus tractats procedents de dejeccions ramaderes, fins arribar als 4 milions de tones de purins, fems i gallinasses a la finalització del pla.

Així doncs, aquesta mesura és de vital importància per a la descarbonització del sector ramader, un dels més injustament estigmatitzats.

A més de les dejeccions ramaderes, el programa del biogàs que impulsa la Generalitat també contempla tota mena de residus orgànics procedents del sector agroalimentari, de forma que es permetrà generar valor afegit no només a la ramaderia sinó també al sector agrícola.

Suport per a la construcció de plantes

El DAC ha definit ajuts associats a l'estratègia amb l'objectiu d'afavorir la viabilitat dels projectes de construcció de plantes de biogàs i tractament de digerits arreu del territori, així com l'aprofitament de les iniciatives en benefici de tot el territori.

Es preveu invertir fins a 80 milions euros d'ajuts per a plantes de biogàs, dels quals les cooperatives en podrien ser beneficiàries. El total es repartiria en 46 milions per a la convocatòria 2024; 25 milions al 2025, i 9 milions al 2026.

ODS i bones pràctiques a les cooperatives oleícoles

El cooperativisme agrari ha incorporat, des de sempre, principis i valors que actualment es veuen reflectits en els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) aprovats per les Nacions Unides en el marc de l'Agenda 2030. Aquests ODS incideixen en cinc dimensions: persones, prosperitat, planeta, aliances i pau.

La Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC) ha treballat per identificar 20 bones pràctiques de les cooperatives del sector d'oli d'oliva relacionades amb aquests objectius.

Persones

Les cooperatives de l'oli posen la persona al centre i contribueixen a l'equilibri territorial creant riquesa i llocs de treball per a la població.

La FCAC identifica i fomenta 20 bones pràctiques de les cooperatives de producció, transformació i comercialització d'oli d'oliva

No en va, sector agrari gestiona el 89% del territori de Catalunya. Unes 120.000 hectàrees són d'olivera, dos terços de les quals estan vinculades a les cooperatives.

D'altra banda, un 65% de les 61 seccions de crèdit catalanes pertanyen a cooperatives amb secció d'oli. Aquestes entitats donen servei als habitants dels pobles i a 33 municipis són les úniques que presten servei financer.

FCAC

El sector també treballa per promoure la igualtat de gènere i l'empoderament de la dona.

Prosperitat

Reduir la bretxa digital del sector agroalimentari és essencial. Les cooperatives de l'oli volen millorar les eines digitals, optimitzar els processos i la gestió de la informació.

Més enllà de la prosperitat pròpia, són solidàries i s'impliquen per reduir el malbaratament alimentari amb entitats com el Banc d'Aliments i Espigoladors. A més, col·laboren amb empreses amb personal vulnerable o amb risc d'exclusió social.

Aliances

És habitual que les cooperatives d'oli estableixin aliances. En el mateix sector, fins a 65 cooperatives oleícoles formen part de les cinc denominacions d'origen catalanes -19 a DOP Les Garrigues, 31 a la DOP Siurana, 8 a la DOP Oli de la Terra Alta, 5 a la DOP Oli Baix Ebre-Montsià i 2 a DOP Oli de l'Empordà.

Les cooperatives també s'uneixen per promocionar el producte cooperatiu i per divulgar el patrimoni industrial i cultural de l'oli.

Les aliances són especialment rellevants per millorar la competitivitat mitjançant la fusió de molins cooperatius i la creació d'empreses participades per cooperatives oleícoles.

En última instància, un total de 95 cooperatives amb activitat en l'oli d'oliva conformen una gran aliança associades a la FCAC. També participen en l'àmbit de Cooperatives Agroalimentàries d'Espanya, CoopCat, centres de recerca i universitats, entre d'altres.

Planeta

El sector de l'oli es mostra implicat en la sostenibilitat mediambiental i el futur del planeta.

Quant a l'energia renovable, més d'un 25% cooperatives ja disposen de plaques solars o calderes de biomassa i s'han creat dues comunitats energètiques.

També inverteixen en tecnologia per reduir el volum d'aigua residual i millorar l'eficiència energètica, alhora que innoven processos. A més, s'avança en l'ecodisseny d'envasos i embalatges per reduir petjada de CO₂.

La majoria compten amb personal tècnic ADV per assolir una producció respectuosa amb el medi, 25 cooperatives fan producció integrada i el nombre d'hectàrees de producció ecològica augmenta.

Alhora, les cooperatives de l'oli aposten per l'aprofitament dels subproductes derivats de la seva activitat.

Les seccions de crèdit potencien la seguretat

L’ASC ha apostat per reforçar el compromís envers la seguretat de la informació i la gestió efectiva de riscos en la prestació de serveis a les seccions de crèdit. Aquesta implicació li ha permès obtenir una acreditació internacionalment reconeguda, la certificació ISO 27001, pel servei que dona mitjançant la Plataforma Informàtica ASC.

Antonieta Gual, presidenta de l’ASC, remarca que “estem a favor de la qualitat i la seguretat per protegir la informació sensible i la integritat de les dades. Per això, hem desenvolupat rigorosos processos i controls que ens faciliten mantenir les dades fora de perill alhora que, en tot moment, es troben disponibles per als usuaris de la secció de crèdit”.

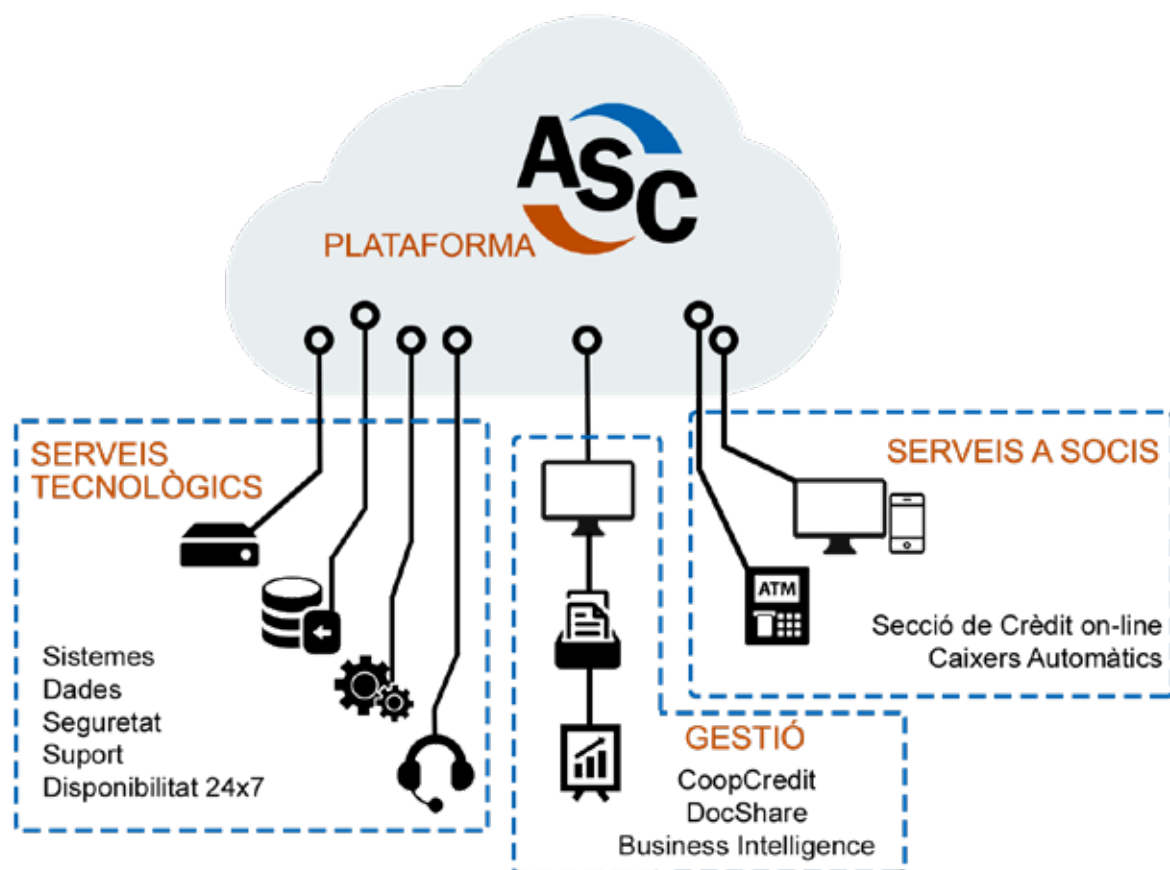
La certificació augmenta les garanties de l’activitat de les seccions de crèdit tant per als socis usuaris com per als proveïdors de serveis i els departaments competents en matèria d’economia i finances.

A més, permet gestionar de forma conjunta i més econòmica la capacitat de fer front a riscos i amenaces potencials.

D’altra banda, s’afavoreix el compliment del Codi de recomanacions de millora i de bona pràctica sobre els sistemes d’informació i de gestió de l’activitat de les seccions de crèdit, establert per la Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor de la Generalitat l’any 2021.

Antonieta Gual agraeix “l’esforç constant de tot l’equip i el compromís del consell rector per assegurar els recursos necessaris, així com la confiança dels socis en els serveis que es presten des de l’ASC”.

La Plataforma Informàtica ASC reforça el compromís en la prestació de serveis per protegir la integritat i garantir la disponibilitat de les dades

GAUDEIX DEL PRIORAT A LA TARDOR

FCAC

El Priorat és una terra meravellosa i plena de cultura, vi, gastronomia. Ideal per descobrir nous racons i, per descomptat, per fer-hi enoturisme a la tardor, quan la verema ja s'acaba i la vinya es transforma tenyint de colors les fulles dels ceps. assejar pel Parc Natural de la Serra de Montsant, el Toll de l'Ou, el Congost de Fraguerau o el Pont Medieval de Cavaloça són algunes de les propostes per aquesta època de l'any. Més enllà, la ruta “Les

vinyes de la Mare de Déu” és una còmoda passejada de 7 km entre la Vilella Alta i Gratallops que resulta ideal per fer amb mainada i regala horitzons generosos i una intensa sensació de pau.

Després d'un bona caminada, les propostes de dinar inclouen el Restaurant de la Morera que ofereix cuina tradicional als peus del Montsant, el Cellar de Gratallops ubicat a una casa del segle XVIII i Mas Trucafort que, envoltat d'oliveres i no-

Fabricació i elaboració personalitzada de pinso ecològic

Celler Cooperatiu de Saelles
Tel. 938 720 572
coopsaelles@coopsaelles.com
www.coopsaelles.com

Els vins embotellats de la Vinícola del Priorat van ser pioners a aquesta comarca. A dia d'avui, a l'agrobotiga de Gratallops s'hi poden tastar els seus vins de la DOQ Priorat i olis verge extra de qualitat.

gueres, està especialitzat en menjar a la brasa.

A qualsevol d'aquests restaurants hi podreu trobar una carta de vins amb interessants referències a vins dels cellers cooperatius de la zona, com la Vinícola del Priorat. Situada al cor de la comarca, la Vinícola del Priorat és l'hereva de les cooperatives dels pobles de Gratallops el Lloar, la Vilella Alta i la Vilella Baixa. Actualment, el projecte suma 140 famílies que treballen amb professionalitat per

elaborar vins de qualitat amb raïm de vinyes velles conreades a sòls de pissarra amb desnivells del 30%.

Situada al cor de la comarca, la Vinícola del Priorat és l'hereva de les cooperatives dels pobles de Gratallops el Lloar, la Vilella Alta i la Vilella Baixa. Actualment, el projecte suma 140 famílies que treballen amb professionalitat per elaborar vins de qualitat amb raïm de vinyes velles conreades a sòls de pissarra amb desnivells del 30%.

Des d'enoturisme de la cooperativa es proposen 3 activitats a l'entorn dels seus vins.

· Descobreix Vinícola del Priorat: visita a Gratallops, passeig per les vinyes, recorregut al celler i tast de vins.

· Vinícola del Priorat Prèmium: visita a Gratallops i la Vilella Baixa, on es fa la cria de vins a l'antiga cooperativa, amb tast de vins.

· Tasta Vinícola del Priorat: tast de qualsevol vi de l'agrobotiga de Gratallops, sense reserva prèvia.

En cas de voler fer nit a la zona, hi ha opcions interessants com la Casa Rural l'Abadia de la Vilella Alta -antiga abadia reformada-, l'Hostal Sport de Falset -hotel amb encant i molta història- o l'Hotel Balcó del Priorat de la Morera de Montsant -caliu i tranquil·litat tot gaudint de la natura.

Us ho perdreu?

Més info: 678 987 796
www.vinicoladelpriorat.com
enoturisme@vinicoladelpriorat.com

Aliments ecològics

Produeix futur

Amb la col·laboració de:

www.ccpae.cat

Fundació Domenys

vi, música i modernisme

La Fundació Domenys (de Cellers Domenys) ha signat un conveni de mecenatge i patrocini amb la Fundació Jordi Savall, que des de fa més de cinquanta anys investiga i dona a conèixer al món la música antiga.

L'acte va tenir lloc al celler modernista de Rocafort de Queralt. Aquest recinte de Cellers Domenys és la primera Catedral del Vi que va projectar l'arquitecte Cèsar Martinell, del qual aquest 2023 se'n commemoren els 50 anys de la seva mort.

La signatura va tenir lloc a la taula personal que utilitzava Cèsar Martinell perquè, al juliol, la Fundació Domenys va signar un conveni amb la família Martinell que preveu la cessió de documentació, mobiliari i peces de l'arquitecte per als treballs de museïtzació.

El projecte forma part de la rehabilitació del celler modernista, que arrencarà quan es disposi de les fonts de finançament necessàries.

Premis Vinari

amb sabor cooperatiu

Els cellers cooperatius catalans han triomfat als Premis Vinari d'enguany, posant de manifest la qualitat indiscutible dels seus vins. En total, sumen 36 medalles (1 Gran Or, 12 Or, 23 Plata) i 2 Premis Especials.

Una de les màximes distincions, la Medalla Vinari Gran Or, ha estat per la cooperativa prioratina Celler de Capçanes i el seu vi "Pansal del Calàs 1998", en la categoria de vins dolços, rancis o de postres.

El grup Castell d'Or -format per setze cooperatives- ha aconseguit 9 medalles, convertint-se en el celler més premiat, un fet que li ha atorgat el reconeixement de Premi Vinari Millor Celler.

El Premi Vinari a la Millor Etiqueta ha estat per al Celler Montsec, per la originalitat i creativitat del seu vi "Astronòmic".

La Granadella

100 anys d'or líquid i molí nou

La Cooperativa La Granadella ha inaugurat el nou molí d'oli coincidint amb la celebració del centenari.

El nou molí permet compaginar la quantitat i la qualitat de l'oli d'oliva. En aquest sentit, algunes de les innovacions que incorpora són un sistema de tractament de l'oli per evitar-ne l'oxidació i la creació d'una nova línia de producte d'alta gamma per als clients més exigents.

L'acte d'inauguració ha estat a càrrec del conseller d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, David Mascort, que, juntament amb centenars de socis i veïns, ha fet una visita guiada per les noves instal·lacions.

A més, la cooperativa ha commemorat els cent anys d'esforç en comú amb la presentació del nou oli de collita avançada de la marca "Degustus" i una obra de l'artista Joan de Tanet creada per a l'ocasió.

Tutti

la nova poma catalana

Una poma vermella, sucosa, dolça i cruixent, molt adaptada als climes càlids i d'excel·lent conservació. Així és la nova varietat de poma, desenvolupada a Catalunya durant dues dècades.

La iniciativa va sorgir de la demanda del sector que va posar de manifest les dificultats per assolir una qualitat òptima quant a color, textura i aroma de la fruita de llavor arran les noves condicions climàtiques.

Amb el nom comercial de "Tutti", la varietat HOT84A1 és fruit del Hot Climate Partnership, un programa de millora de varietats iniciat per l'IRTA. Hi participen també un centre de recerca neozelandès i les principals cooperatives productores de poma i pera de Catalunya com Actel, Fruits de Ponent i Girona Fruits, a més d'entitats com Nufri.

La poma Tutti s'ha presentat a la fira internacional Fruit Logística de Berlín i també ha estat molt present a la Fira Fruit Attraction celebrada a l'octubre a Madrid.

Camp d'Alcarràs

75 anys cooperant

La cooperativa, nascuda l'any 1948, ha celebrat el camí recorregut amb un acte multitudinari que ha reunit més de 700 persones.

L'esdeveniment, conduït per la periodista Mari Pau Huguet, ha representat un homenatge a totes les persones que, amb els valors del cooperativisme, han fet créixer la cooperativa.

En paraules del seu president, Benjamí Ibars, la cooperativa "no només ha estat un motor econòmic per a la comunitat, sinó també un símbol d'unitat i compromís, treballant plegats per portar qualitat a les taules de les persones".

La Cooperativa Camp d'Alcarràs és sòcia del Grup Cooperatiu Fruits de Ponent. Compta amb més de 200 unitats familiars de socis i destaca per la producció de fruita, subministraments, fruita seca, oli, cereals, així com una secció de crèdit, agrobotigues i un fons de terres amb més de 400 hectàrees a disposició dels seus associats.

Cabacés

90 anys de cooperativa

La Cooperativa de Cabacés, fundada l'any 1933, celebra el 90è aniversari amb un acte entrançable. Hi ha assistit els socis i sòcies de la cooperativa i les seves famílies, a més de representants de la Cooperativa Falset Marçà i de la Vinícola del Priorat i responsables de l'Administració catalana.

Durant l'acte commemoratiu s'ha inaugurat l'exposició "90 anys de cooperativa", un recull de documents i fotografies de la seva història que es podrà visitar al Museu Miquel Montagud fins al pròxim febrer.

També es s'ha homenatjat tots els presidents de la cooperativa amb el poema "La Cooperativa", llegit per Fe Ferré. Finalment, s'ha presentat un audiovisual que servirà per fer promoció de l'entitat a les xarxes socials.

Biosansa CatSud

Més de 30.000 metres quadrats on es duu a terme l'extracció de tres subproductes: oli de sansa, pinyol d'oliva i sansa seca. Així són les noves instal·lacions de Biosansa CatSud on es revaloritza el subproducte restant del premsat de l'oliva com a biocombustible, entre altres.

Biosansa CatSud, que aplega més de 2.000 famílies de pagesos, neix de l'acord de tres cooperatives agràries -Cooperativa La Galera, Cooperativa Agrícola de Mas de Barberans i Cooperativa Agrícola de la Sénia-, i cinc empreses privades productores d'oli.

L'objectiu és donar resposta a una necessitat de la zona alhora que s'impulsa la bioeconomia circular a les comarques del Montsià i el Baix Ebre. Per això, les instal·lacions, que tenen una capacitat d'emmagatzematge de 41.350 metres cúbics de sansa, esdevindran un nucli d'innovació de més projectes de valorització d'aquest subproducte.

Durant l'acte d'inauguració, els presents van retre homenatge a Damià Rodríguez, que va ser president de la Cooperativa La Galera i un dels principals impulsors de la iniciativa. El conseller d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, David Mascort, va felicitar el sector per "la creació d'aquesta empresa, que dona solució a un problema rellevant i no només això, sinó que reverteix la situació en una oportunitat".

La nova planta ha suposat una inversió de 2,3 milions d'euros i ha comptat amb suport del Pla de Millora de la Competitivitat de les Cooperatives Agràries.

Biosansa CatSud

Rafel Muria, el xef de la mel

Heu sentit parlar mai del xef de la mel? És en Rafel Muria, del restaurant Quatre Molins de Cornudella de Montsant. Aquest restaurant, al cor de la DO Montsant, està reconegut amb una estrella Michelin i un sol Repsol per la cuina d'alt nivell que s'hi treballa.

Fill de l'Apícola el Perelló, 6 generacions d'apicultors, en Rafel presenta aquest producte amb el saber fer i l'ofici dels mestres artesans de la família Muria.

Però Quatre Molins és molt més que això. Ofereix una cuina dinàmica i vibrant, que ha estat capaç de combinar la modernitat i la tradició familiar, alhora que aporta als plats la col·lecció de mel de luxe d'ArtMuria, de l'Apícola el Perelló.

El restaurant proposa dos menús gastronòmics d'alta qualitat, tot i que també és possible gaudir d'un menú més lleuger a la barra o prendre un aperitiu d'autor acompanyat d'un bon vi.

No oblideu que esteu al Priorat! Hi trobareu més

Rafel Múria

de 300 referències de blancs, negres i rosats. No en va, al 2021 van ser guardonats amb el premi a la Millor Carta de Vins de la província de Tarragona.

Quatre Molins ofereix, en definitiva, la temptació d'assaborir una experiència intensa i plena de sensacions!

La Fageda inaugura "La Granja"

La Fageda sempre sorprèn i ara ho ha fet amb la inauguració de "La Granja", un nou servei de bar cafeteria a la Plaça Mercat d'Olot. Aquest establiment permetrà crear ocupació i seguir apostant per una societat més inclusiva, alhora que ajuda a dinamitzar la plaça i interactuar amb la comunitat.

La Fageda

Glatim, un trepat molt mimat

De producció limitada, collit a mà de vinyes velles ecològiques, seguint el calendari lunar i la tradició de la Conca de Barberà. El "Glatim" de la Vinícola de Sarraí és un vi negre fresc, amb aromes de fruita i pebre negre. L'acurat procés d'elaboració dona lloc a aquest excel·lent monovarietal.

De tota la vida

"Productes de Mercat" és una col·lecció de 76 llibres monogràfics sobre els ingredients de la cuina de sempre. A cada llibre, un producte és el protagonista de deu receptes. Hi trobaràs un especial de l'arròs, la poma, l'ametlla, el tomàquet, la mel, la llimona, les mongetes del ganxet, l'oli i molts més.

Sd edicions

MONGETES DEL GANXET, FETES COM A CASA

Per a 4 persones

- 500 g de mongetes del ganxet amb DOP "CampNatur"
- 180 g d'orella de porc
- 180 g de morro de porc
 - 1 trosset de xoriç
- 1 trosset de botifarra del perol
 - 1 fulla de llorer
 - 1 cabeça d'all
- sal i pebre molta al moment
- oli d'oliva verge extra

#tastacoop

 Als fogons amb...

CUINACINC.

Em dic Fina Comas, llicenciada en Dret per la UB. Sóc néta de pagesos i els pares em van transmetre el gust per la cuina i la gastronomia.

Compagino la feina amb el blog, on dedico gran part del meu temps lliure. Escric articles a la premsa i a la secció “Que vagi de gust” del programa de cultura popular Fes ta Festa. Sóc autora d’alguns llibres de la col·lecció Productes de Mercat (codony, pera i porro) i he col·laborat a la nova edició de “Les Picades” de Ramon Parellada. Autora d’“El llibre del bacallà”, guanyador als *Gourmand Awards 2023*.

Des de l’inici del blog CuinaCinc, ara fa 12 anys, he recollit i compartit receptes familiars, elaborades amb productes de temporada i de proximitat. Alguns productes tenen llarga tradició i escriure al blog és una manera de donar-los a conèixer, transmetre el valor i la feina de les persones que ho fan possible.

La Federació de cooperatives Agràries de Catalunya em va proposar fer una col·laboració per presentar les Mongetes del Ganxet DOP de la cooperativa Agrícola el Progrés-Garbí amb una recepta. Les mongetes del ganxet tenen un post al blog des de l’inici i una recepta familiar de quatre generacions, així que vaig acceptar amb molt de gust.

L’Agrícola el Progrés-Garbí forma part del Consell Regulador de la DOP Mongeta del Ganxet des dels seus inicis. És una agrupació de més de 60 pagesos, productors d’hortalisses i llegums. Diferents varietats d’enciams, tomàquets, carbassons, patates i molts altres productes de l’horta, els cultiven a la zona del Delta de la Tordera.

La bonança del clima del Maresme, l’aigua del riu Tordera, que neix al Montseny amb poca mineralització i de molt bona qualitat, junt amb la feina i l’esforç dels pagesos al

- Netegeu les carns i les mongetes del ganxet.
- Poseu les mongetes en remull amb aigua mineral la nit abans.
- A l’endemà escorregueu les mongetes. L’aigua del remull la podeu utilitzar per regar les plantes. Cada gota compta!
- Poseu les mongetes en una olla ample i cobriu-les amb aigua mineral. Afegiu el llorer, la cabeça d’all, les carns (excepte el xoriç i la botifarra del perol que ho posarem en els últims cinc minuts abans de finalitzar la cocció), un polsim de sal i un fil d’oli d’oliva verge extra.
- Poseu l’olla a foc alt fins que comenci el bull i llavors baixeu el foc al mínim.
- Deixeu coure uns 40 – 50 minuts a foc molt baix, sense moure i amb l’olla mig tapada.
- Aneu escumant i controlant la cocció de tant en tant. El temps de cocció dependran de les mongetes i de la qualitat de l’aigua.
- Deixeu reposar 5 minuts i afegiu la botifarra del perol i el xoriç.
- Tapeu amb un drap i tot seguit ja ho podeu emplatjar.

Nyam...

costat de les últimes tecnologies, ofereixen productes de proximitat sans, sostenibles i respectuosos amb la terra.

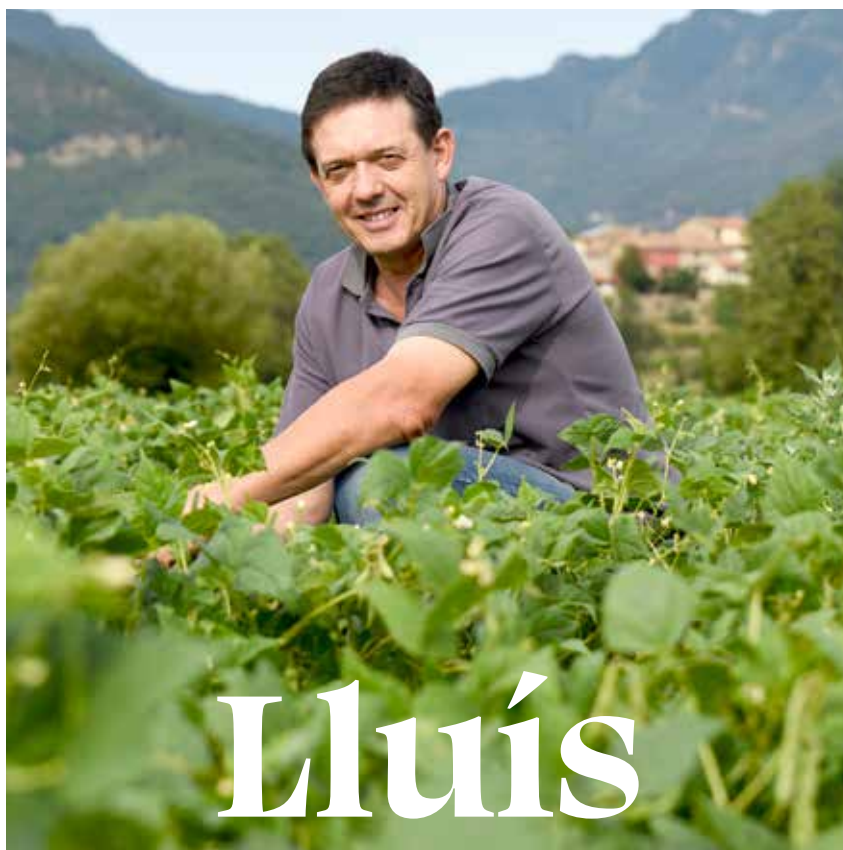
La mongeta del ganxet és una de les llegums més preuades de la gastronomia catalana. Es caracteritza per tenir forma arronyonada o de ganxet, d’on vindria el seu nom. Té el gra blanc, brillant i aplanat; cuita és molt fina, suau i cremosa, sent la pell gairebé imperceptible al paladar.

La zona de producció són les comarques del Vallès Occidental i Oriental, el Maresme, i alguns municipis de la Selva. Destacar que aquesta varietat de mongeta a l’actualitat no es conrea a cap altre lloc del món.

És tant deliciosa i bona que la podem consumir sortint de l’olla només amb un fil d’oli d’oliva verge extra. Tradicionalment a Catalunya s’acompanya amb botifarra. També pot acompanyar cloïsses, amanides, diferents verdures com les carxofes, bolets o una truita. A l’empedrat és l’ingredient principal.

cuinacinc.blogspot.com

[@cuinacinc](https://www.instagram.com/cuinacinc)

FCAC

Lluís Gelís

Productor de fesols a la Garrotxa, soci i membre del consell rector de la SAT la Vall d'en Bas

“Vaig néixer a una casa de pagès. Els meus pares portaven una granja de porcí, blat i blat de moro. Vaig estudiar electricitat i, més tard, vaig obrir una carnisseria. Quan tenia 23 anys, el meu pare va morir i vaig agafar el relleu del que ell feia. Crec que va ser una decisió encertada, no me'n penedeixo”.

Lluís Gelís és membre de junta de la SAT de la Vall d'en Bas. “El meu pare va ser-ne un dels fundadors junt amb una quinzena de persones. Tinc el seu número de soci, el 13, i crec que la cooperativa ens facilita la compra conjunta i la venda del producte, abarateix costos, dona serveis...”

La seva explotació ha anat evolucionant cap a l'horta. Actualment és productor de fesols i s'ha especialitzat en els llegums cuits: “Arran de la crisi de 2008, la restauració va començar a demanar el llegum cuinat. Aleshores vaig posar

en marxa l'obrador i ara estem a botigues i grans superfícies de tot Catalunya. Si no haguéssim fet aquest salt qualitatiu, ens hauríem quedat pel camí perquè, avui dia, de llegum sec se'n ven molt poc”.

Ara, el repte és fer front a un encariment de costos que no es pot repercutir en el preu. “A més, el canvi climàtic està afectant la producció. En el nostre cas, la temperatura límit de floració serien uns 33°C però, des de fa dos estius, arribem als 40°C i llavors la flor s'asseca. Estem collint fins a un 60% menys. Per això estic treballant per adaptar llavors al clima nou, però anem a contrarellotge”.

“No ens podem quedar parats. Hi ha molts canvis i tots alhora. Hem d'evolucionar mirant on va el mercat, amb productes naturals i sostenibles”.

El tresor de la Lily Brick

“Com a artista sempre busques un referent. Jo vull fer com un pagès, pensar com un pagès, esforçar-me com un pagès. Aquesta empena, aquesta perseverança, aquest valor per la terra, tot això ho vull tenir jo a la meua obra. Un pagès diu la veritat amb el que deixa a la terra, i per a mi això és un tresor.”

L'artista lleidatana “Lily Brick” és la creadora de l'obra amb què hem homenatjat les cooperatives sòcies amb motiu del 40è aniversari de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya.

Consell Català de la Producció Integrada

Agricultura Sostenible

Amb la col·laboració de: